

แผนยุทธศาสตร์รายภูมิภาค และแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี

พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ของกระทรวงการต่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

๑.๑ ความสำคัญของแผน

ยุทธศาสตร์รายภูมิภาค (แผนภูมิภาค) และแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี (แผนพหุภาคี) ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป็น “แผนระดับที่ ๓ ของชาติ” ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อแปลงยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (แผนระดับที่ ๑) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ (แผนระดับที่ ๒) และแผนระดับที่ ๒ ฉบับอื่น ๆ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) ทั้งนี้ การจัดทำแผนภูมิภาคและแผนพหุภาคียังเป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วย

เป็นที่คาดการณ์ว่า ระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จะเกิดการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญ ทั้งภายในประเทศไทย ในภูมิภาค และในระดับโลก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม แผนภูมิภาคและแผนพหุภาคีจึงวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและทิศทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยในช่วงห้าปีข้างหน้า ภายใต้บริบทว่า ไทยควรดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศใด และอย่างไรหรือจะดำเนินการผ่านองค์การระหว่างประเทศใด เพื่อช่วยให้ไทยบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนการพัฒนาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ และจุดหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามแผนภูมิภาคและแผนพหุภาคี จะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยด้วยเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการต่างประเทศมีพลังและบูรณาการ

๑.๒ แนวโน้มและบริบทที่สำคัญในการจัดทำแผน

๑.๒.๑ ระดับโลก

๑) การแข่งขันเชิงภูมิรัฐศาสตร์ของประเทศมหาอำนาจ ซึ่งส่งผลให้ดุลยภาพระหว่างประเทศมีความผันผวน โดยเป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างกลุ่มประเทศที่พยายามรักษาระเบียบโลกเดิมนำโดยสหรัฐฯ และประเทศพันธมิตร กับกลุ่มประเทศที่พยายามปรับระเบียบโลกเก่าหรือสร้างระเบียบโลกใหม่ นำโดยจีนและรัสเซีย อันนำมาสู่การแบ่งขั้วอำนาจต่าง ๆ ในทางการเมืองและเศรษฐกิจของโลก รวมถึงการแข่งขันกันสร้างเสริมขีดความสามารถทางการทหาร การดำเนินนโยบายความมั่นคงในลักษณะป้องปราม (integrated deterrence) การขยายเครือข่าย/พันธมิตร การแยกตัว (decoupling) ของห่วงโซ่อุปทาน

และเทคโนโลยีของโลก และการเสริมสร้างค่านิยมและมาตรฐานของตนให้เป็นมาตรฐานโลกโดยการแข่งขัน ในลักษณะนี้ส่งผลให้ภูมิภาคต่าง ๆ กลายเป็น “สนามแข่งขัน” รวมทั้งในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เอเชียตะวันออก เฉียงใต้ (อาเซียน) และเอเชีย-แปซิฟิก

๒) ผลกระทบจากความขัดแย้งรัสเซีย - ยูเครน ทั้งต่อโครงสร้างความมั่นคงของยุโรป และของโลก ซึ่งมีนัยสูงต่อระเบียบโลกใหม่ โดยเฉพาะในประเด็น (ก) การเคารพบูรณภาพแห่งดินแดน กฎหมายระหว่างประเทศ และความร่วมมือและความเชื่อมั่นในระบอบพหุภาคี (multilateralism/rules-based international system) ตลอดจนความเป็นไปได้ที่จะมีการใช้อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (ข) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงานของโลกในระยะยาว และ (ค) เศรษฐกิจโลก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะชะลอตัว/หดตัว เงินเพื่อระยะยาว และต้นทุนการทำธุรกิจที่สูงขึ้น

๓) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทั้งต่อระบบสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ การเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะฟื้นตัวอย่างไม่ทัดเทียมกัน

๔) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติและการสูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ในการนี้ หลายประเทศ/กลุ่มประเทศ จึงได้พยายามกำหนดมาตรฐานใหม่ด้านสิ่งแวดล้อม และบังคับใช้มาตรฐานเหล่านั้นผ่านระบบการค้าระหว่าง ประเทศกับประเทศอื่น ๆ รวมถึงประเทศกำลังพัฒนา ดังเช่นกรณีการออกมาตรการ Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) หรือมาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรปเพื่อป้องกันการนำเข้าสินค้าที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงเข้ามาในสหภาพยุโรป ซึ่งการรับมือมาตรการในลักษณะนี้จะเป็นวาระ สำคัญด้านการต่างประเทศที่ไทยต้องเร่งผลักดันต่อไป

๕) การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (digital transformation) ซึ่งน่าจะส่งผลให้โลกมีความแตกต่างกันและมีช่องว่างของการพัฒนามากยิ่งขึ้น กล่าวคือ มีกลุ่มประเทศที่ปรับตัวได้ ซึ่งเศรษฐกิจจะเจริญเติบโต และกลุ่มประเทศที่ปรับตัวได้ช้ากว่า ซึ่งเศรษฐกิจจะถดถอย

๑.๒.๒ ระดับภูมิภาค

๑) ความท้าทายในการส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพของภูมิภาค จากการแข่งขันระหว่าง ประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะในพื้นที่ทะเลจีนใต้ อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ช่องแคบไต้หวันและคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งจะส่งผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ต่อการดำเนินนโยบายของประเทศในภูมิภาค รวมทั้งไทยกับประเทศ มหาอำนาจและพันธมิตร และต่ออาเซียนในการรักษาความเป็นเอกภาพและความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) อย่างไรก็ตาม ในทางกลับกัน ความท้าทายดังกล่าวก็จะเป็นโอกาสให้ประเทศในภูมิภาคเร่ง ยกระดับความร่วมมือกับนานาประเทศในด้านการพัฒนาและความเชื่อมโยงในภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๒) ภูมิทัศน์ด้านการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่จะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเกิดจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพื่อนบ้านและในอนุภูมิภาคฯ โดยเฉพาะ สปป. ลาว (รถไฟลาว - จีน) และกัมพูชา ซึ่งจะเป็โอกาสสำคัญของไทยในการใช้ประโยชน์จากเชื่อมโยงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ สถานการณ์ทางการเมืองในเมียนมา การเลือกตั้งทั่วไปใน กัมพูชาในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ และปัญหาหนี้สาธารณะของ สปป. ลาว

๓) ความท้าทายจากกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงและการพัฒนาที่สูงขึ้นของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในการขยายเครือข่ายการก่ออาชญากรรม อาทิ อาชญากรรมทางไซเบอร์/scam calls การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการฟอกเงิน

๑.๒.๓ ระดับประเทศ

๑) แนวโน้มการมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่ลดลง อันเนื่องมาจากปัญหาโครงสร้างประชากร/การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ การพึ่งพาอุตสาหกรรมและภาคบริการแบบเดิม และโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ไม่ได้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีขั้นสูง ตลอดจนการไม่มีความตกลงเขตการค้าเสรีที่มีมาตรฐานสูง ซึ่งเป็นกีดกันการค้าโลกสมัยใหม่ โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) คาดการณ์ว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ของไทยจะขยายตัวเฉลี่ยประมาณไม่เกินร้อยละ ๓ ในช่วงปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ และคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก สหประชาชาติ (The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UNESCAP) คาดการณ์ว่า ในช่วงดังกล่าว ไทยจะขยายตัวเป็นลำดับที่ ๘ ของอาเซียน

๒) ปัจจัยทางการเมืองภายใน โดยไทยมีกำหนดการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งแรกของปี ๒๕๖๖

๓) ความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะปัญหาน้ำท่วม โดย Greenpeace East Asia คาดการณ์ว่า กรุงเทพฯ จะเป็นเมืองที่ได้รับผลกระทบมากเป็นอันดับ ๑ ในเอเชียตะวันออก ทั้งในแง่จำนวนประชากรที่ได้รับผลกระทบและความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)

๔) การบังคับใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑.๓ เป้าหมายของแผนตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ

๑.๓.๑ แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Security/ มีความมั่นคง)

๑) เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ อย่างหลากหลายและสมดุล โดยให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับการทูตรายประเด็น (thematic) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์/ความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจและเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจขนาดกลางในประเด็นที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทย

๒) เพื่อรักษาความเป็นเอกภาพและส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) และเพื่อส่งเสริมบทบาทนำของไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงผ่านการส่งเสริมความร่วมมือของประเทศในอนุภูมิภาคฯ โดยเฉพาะกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady – Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS)

๓) เพื่อส่งเสริมความพร้อมและขีดความสามารถของไทยในการรับมือกับภัยความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ (non-traditional security issues)

๔) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของไทย รวมถึงการรักษาแหล่งพลังงานของไทยในต่างประเทศและการแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่

๑.๓.๒ แผนย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (Sustainability/ มีความมั่นคง ยั่งยืน)

๑) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย รวมถึงการเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การผลิตรถยนต์พลังงานไฟฟ้า (EV) และโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG)

๒) เพื่อช่วยเตรียมความพร้อมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของไทยเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศใหม่ ๆ รวมถึงการจัดทำความตกลงการค้าเพิ่มเติมและความตกลงการค้าดิจิทัล เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทยและเพื่อให้ไทยมีส่วนร่วมในการเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศ

๓) เพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงด้านต่าง ๆ อาทิ โครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบ และห่วงโซ่อุปทานระหว่างไทยกับอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และภูมิภาคต่าง ๆ

๔) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในการขับเคลื่อนการดำเนินการของไทยตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ในปี ค.ศ. ๒๐๖๕

๑.๓.๓ แผนย่อยด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (Standard/ มีมาตรฐานสากล)

๑) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของไทยในการกำหนดมาตรฐานสากลผ่านการดำเนินบทบาทที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นความมั่นคงทางสาธารณสุข การเตรียมพร้อมรับมือโรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงทางอาหาร การต่อต้านการค้ามนุษย์ การทำประมงผิดกฎหมาย การดูแลกลุ่มเปราะบาง และการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๒) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยในการปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการพัฒนา

๑.๓.๔ แผนย่อยด้านการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (Status/ มีสถานะและเกียรติภูมิ)

๑) เพื่อส่งเสริมอำนาจที่นุ่มนวล (Soft Power) ของไทยผ่านการทูตวัฒนธรรม และการสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะใน (ก) กลุ่มสาขาภาพยนตร์ ละคร ดนตรี เกม การ์ตูน และ (ข) กลุ่มสาขาวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองของไทยในเวทีโลก รวมถึงประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ

๒) เพื่อส่งเสริมสถานะและบทบาทของไทยในประชาคมโลกผ่านการรณรงค์การสมัครของไทยและของคนไทยในตำแหน่งต่าง ๆ ในกรอบสหประชาชาติ

๓) เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรไทยได้รับการพัฒนาในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาของไทย อาทิ ด้านเกษตรมูลค่าสูง เทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีสีเขียว ผ่านการขยายเครือข่ายการฝึกอบรมและทุนการศึกษากับประเทศต่าง ๆ

๑.๓.๕ แผนย่อยด้านการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (Synergy/ มีพลัง)

๑) เพื่อให้มีการดำเนินการที่ครอบคลุมและทันสมัยในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ รวมถึงแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการประสานความร่วมมือกับชุมชนไทยสมาคม/องค์กร คนไทยในต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของฝ่ายต่างประเทศ รวมถึงกลุ่ม Friends of Thailand

๑.๔ องค์ประกอบและเนื้อหาของแผน

๑.๔.๑ ยุทธศาสตร์รายภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประกอบด้วยแผนย่อย ๙ ภูมิภาค ได้แก่ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก ภูมิภาคตะวันออกกลาง ภูมิภาคเอเชียใต้ ภูมิภาคเอเชียกลาง ภูมิภาคแอฟริกา ภูมิภาคยุโรป ภูมิภาคอเมริกาเหนือ ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และภูมิภาคแปซิฟิกใต้ โดยแต่ละแผนย่อยมีส่วนประกอบ/บทวิเคราะห์ที่สำคัญ ได้แก่ บทสรุปผู้บริหาร บริบทและแนวโน้มการพัฒนาของแต่ละภูมิภาค ความสัมพันธ์และผลประโยชน์ของไทยกับแต่ละภูมิภาค ประเทศที่เป็นผู้เล่นหลัก ผู้เล่นที่มีใช้รัฐ รวมถึงกรอบความร่วมมือในภูมิภาคนั้น ๆ และบทบาท/อิทธิพลของประเทศนอกภูมิภาค เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของไทย รวมถึงสิ่งที่ประสงค์จะผลักดันให้สำเร็จภายในระยะเวลา ๕ ปี ของแผนกลยุทธ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน และปัจจัยและความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อการขับเคลื่อนแผน ทั้งนี้ โดยสรุป ยุทธศาสตร์ของแต่ละภูมิภาคมีประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๑) ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศยุทธศาสตร์ในภูมิภาคอย่างสมดุล โดยใช้การทูตเชิงป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดการคำนวณที่ผิดพลาด (miscalculation) จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจ/คู่ขัดแย้งในภูมิภาค

๒) สนับสนุนการบริหารจัดการความขัดแย้งในภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพผ่านกลไกต่าง ๆ ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนและใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะ ACMECS ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของไทยในการประสานท่าทีกับประเทศต่าง ๆ

๓) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่กับประเทศในภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง รวมถึงความมั่นคงด้านพลังงาน ความมั่นคงทางอาหาร/ระบบสำรองอาหารความร่วมมือดิจิทัล การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๔) ส่งเสริมบทบาทของไทยในการกำหนดมาตรฐานและกฎเกณฑ์ด้านการค้าการลงทุนของภูมิภาค รวมถึงด้านเศรษฐกิจดิจิทัล และการสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ทั้งด้านกายภาพและกฎระเบียบ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางเศรษฐกิจที่ไทยเป็นภาคีและเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ

๕) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจจากฐานวัฒนธรรมของไทยผ่านการใช้ Soft Power ของไทย ตามกรอบ 5F ได้แก่ อาหาร (Food) ภาพยนตร์และอุตสาหกรรมบันเทิง (Film) การออกแบบและแฟชั่น (Fashion) ศิลปะการป้องกันตัว (Fighting) และเทศกาลประเพณีไทย (Festival)

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคตะวันออกกลาง

๑) ดำเนินความสัมพันธ์อย่างสมดุลระหว่างชั่วอำนาจต่าง ๆ ในตะวันออกกลาง ได้แก่ กลุ่มประเทศคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC) ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือในประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญ โดยเฉพาะปัญหาความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและการข่าว

๒) วางรากฐานความสัมพันธ์ที่มั่นคงและยั่งยืนกับซาอุดีอาระเบีย และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างรอบด้านผ่านการดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย - ซาอุดีอาระเบีย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ และการจัดทำแผนการขับเคลื่อนฯ ฉบับที่ ๒ เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกันในระยะต่อไป

๓) เพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศผู้ผลิตและส่งออกพลังงานในภูมิภาค รวมถึงการลงทุนร่วมกันในอุตสาหกรรมพลังงาน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของไทย

๔) ส่งเสริมให้ไทยเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาค และเป็นผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การเกษตร อาหารฮาลาล และอุตสาหกรรมบริการที่ไทยมีความเชี่ยวชาญ เพื่อเพิ่มการค้าระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคในสาขาที่ไม่ใช่น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยจะให้ความสำคัญกับการจัดทำ FTA กับประเทศในภูมิภาค การชักจูงให้ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในภูมิภาคมาลงทุนในไทย โดยเฉพาะจากกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติ (Sovereign Wealth Fund) ของกลุ่ม GCC

๕) ส่งเสริมความเป็นอยู่และภาพลักษณ์ของคนไทยที่ไปประกอบอาชีพในภูมิภาคตะวันออกกลาง และส่งเสริมให้แรงงานมีฝีมือของไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคมากขึ้น

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้

๑) กระชับความร่วมมือทางการทหารและยกระดับความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับอินเดีย เพื่อผลประโยชน์ด้านความมั่นคงในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก

๒) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจในเอเชียใต้ของผู้ประกอบการไทย รวมถึงการผลักดันการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-อินเดีย ไทย-ปากีสถาน ไทย-ศรีลังกา และไทย-บังกลาเทศ รวมถึงความตกลงการค้าเสรีในกรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) Free Trade Area: BIMSTEC FTA) การจัดทำและปรับปรุงความตกลงว่าด้วยการคุ้มครองการลงทุน (Bilateral Investment Treaty) กับประเทศในภูมิภาค การเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับเอเชียใต้ โดยเฉพาะด้านโลจิสติกส์และคมนาคม อาทิ โครงการ India - Myanmar - Thailand Trilateral Highway การเพิ่มเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ กับเมืองต่าง ๆ ในเอเชียใต้ และการเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือของไทยกับท่าเรือสำคัญของเอเชียใต้ เช่น ท่าเรือเจนไน ท่าเรือวิสาขปัตนัม และท่าเรือจิตตะกอง รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือผ่านกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค เช่น กรอบความร่วมมือเมกONG-คองกา (Mekong - Ganga Cooperation: MGC) และ ACMECS

๓) ส่งเสริมการจัดทำความตกลงในระดับหน่วยงานกับอินเดียและปากีสถาน โดยเฉพาะในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม พลังงานทดแทน และเทคโนโลยีอวกาศ

๔) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ รวมถึงการส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในฐานะศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ (medical hub) และจุดหมายการเดินทางและการท่องเที่ยวที่หรูหรา (luxury destination) ในภูมิภาค

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคเอเชียกลาง

๑) เสริมสร้างความสัมพันธ์กับเอเชียกลางในฐานะภูมิภาคที่มีความสำคัญในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ ผ่านการดำเนินการในกรอบทวิภาคีและการแสดงบทบาทของไทยในกรอบความร่วมมือการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในภูมิภาคเอเชีย (Conference on Interaction and Confidence Building Measures in Asia: CICA) และองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC)

๒) ผลักดันมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับภูมิภาคเอเชียกลางให้ถึง ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๗๐ โดยเน้นอุตสาหกรรมเกษตร การค้าปลีก ปีโตรเคมี พลังงาน การท่องเที่ยว และสินค้าฮาลาล และตั้งเป้าหมายให้มีการจัดทำความตกลงเพื่อจัดทำ FTA ไทย - สหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย

๓) เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเอเชียกลางกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งกับอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะในเส้นทางทางบกและทางราง (รวมถึงผ่านกรอบความร่วมมือ Belt and Road Initiative ของจีน) และเส้นทางการค้าทางเลือกผ่านอิหร่าน รวมทั้งทางอากาศ อาทิ การเปิดเที่ยวบินตรง ไทย-คาซัคสถาน และไทย-อุซเบกิสถาน

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคแอฟริกา

๑) กระชับความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาคที่มีความใกล้ชิดกับไทย ได้แก่ เคนยา แอฟริกาใต้ เซเนกัล ไนจีเรีย โมร็อกโก และโมซัมบิก เพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นผู้เล่นสำคัญของอาเซียนในแอฟริกา และให้แอฟริกาสนับสนุนไทยในเวทีระหว่างประเทศ อาทิ สหประชาชาติ องค์การความร่วมมืออิสลาม และองค์กรสำคัญของแอฟริกา เช่น สหภาพแอฟริกา (African Union: AU) ประชาคมเศรษฐกิจแห่งรัฐแอฟริกาตะวันตก (The Economic Community of West African States: ECOWAS) และประชาคมแอฟริกาตะวันออก (The East African Community: EAC)

๒) ส่งเสริมศักยภาพของไทยในแอฟริกาในฐานะ (ก) ผู้ลงทุนในสาขาการบริการการโรงแรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน การเกษตร การทำเหมืองและอัญมณี และการประมง (ข) ผู้ผลิตและส่งออกสินค้าคุณภาพสูง และ (ค) จุดหมายการท่องเที่ยวและการรักษาพยาบาลในเอเชีย

๓) ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกัน โดยจะศึกษาความเป็นไปได้/ความคุ้มค่าของ (ก) เที่ยวบินตรงระหว่างไทยกับแอฟริกาใต้ เคนยาและเอธิโอเปีย และ (ข) สายการบินเรือสินค้าโดยตรงระหว่างท่าเรือของไทยกับท่าเรือดาร์เอสซาลาม (แทนซาเนีย) มอมบาซา (เคนยา) มาปูโตและเบียร์รา (โมซัมบิก) เดอร์บัน และเคปทาวน์ (แอฟริกาใต้)

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคยุโรป

๑) สร้างเสริมความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในยุโรปโดยคำนึงถึงดุลยภาพแห่งอำนาจ รวมถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-สหราชอาณาจักรไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางการค้าที่แน่นแฟ้น (Enhanced Trade Partnership: ETP) และการยกระดับความสัมพันธ์กับฝรั่งเศสเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ภายในปี ๒๕๗๐

๒) จัดตั้งเวทีการหารือด้านความมั่นคง (security dialogue) ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป (European Union: EU) ภายในปี ๒๕๗๐ เพื่อเป็นช่องทางในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยเฉพาะในประเด็นการต่อต้านการก่อการร้าย ความมั่นคงทางไซเบอร์ และความมั่นคงทางทะเล

๓) ร่วมมือกับยุโรปเพื่อพัฒนามาตรฐานสากลของไทย รวมถึงการยกระดับมาตรฐาน และขีดความสามารถในการแข่งขัน การเตรียมความพร้อมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของไทยในการปฏิบัติตาม กฎระเบียบและมาตรฐานด้านการค้าและสิ่งแวดล้อมของยุโรป

๔) ส่งเสริมการเตรียมความพร้อม การใช้ประโยชน์ และการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-สหภาพยุโรป ไทย-สมาคมการค้าเสรียุโรป (The European Free Trade Association: EFTA) ไทย-สหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (The Eurasian Economic Union: EAEU) ไทย-ตุรกี และไทย-สหราชอาณาจักร

๕) ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงเทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้า พลังงานไฮโดรเจน และเชื้อเพลิงสะอาดกับประเทศในภูมิภาคที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะเยอรมนี

๖) เสริมสร้างกระแสความนิยมไทยในยุโรป และกระชับความสัมพันธ์ระดับประชาชน ผ่านการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ และการส่งเสริม Soft Power ของไทย

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคอเมริกาเหนือ

๑) ขับเคลื่อนความร่วมมือไทย-สหรัฐฯ ตามแถลงการณ์ว่าด้วยความเป็นพันธมิตร และหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้สหรัฐฯ มีปฏิสัมพันธ์ด้านความมั่นคงในภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับบริบทของไทยกับภูมิภาคและอนุภูมิภาคฯ และมีความร่วมมือด้านการพัฒนา ที่เป็นรูปธรรมกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงผ่านกรอบความร่วมมืออาเซียน ACMECS และ Mekong-U.S. Partnership (MUSP)

๒) ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหรัฐฯ และไทยกับแคนาดา โดยให้ความสำคัญกับ (ก) การสร้างความเชื่อมั่นเพื่อส่งเสริมการลงทุนเพิ่มเติมของสหรัฐฯ และแคนาดาในไทย โดยเฉพาะใน EEC ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงอุตสาหกรรม BCG และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาพลังงานสะอาด/พลังงานหมุนเวียน การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและกักเก็บคาร์บอนเพื่อลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าและแบตเตอรี่ความจุสูง (ข) การส่งเสริมการค้า และการลงทุนของไทยในสหรัฐฯ ทั้งการลงทุนขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และสตาร์ทอัพ (ค) การขับเคลื่อนความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทย-สหรัฐฯ ว่าด้วยการ ส่งเสริมความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (ง) การติดตามผลักดันประเด็นที่ไทยเสนอในฐานะเจ้าภาพเอเปค ในปี ๒๕๖๕ กับสหรัฐฯ ซึ่งจะเป็นเจ้าภาพเอเปคในปี ๒๕๖๖ และ (จ) การเจรจากรอบความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Economic Framework: IPEF) กับสหรัฐฯ เพื่อให้ไทยสามารถร่วม กำหนดมาตรฐาน/ระเบียบระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทยทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการพัฒนา

๓) ส่งเสริมการใช้กลไกความร่วมมือของสหรัฐฯ ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยเฉพาะ U.S. Trade and Development Agency (USTDA) และ U.S. International Development Finance Corporation (DFC) เพื่อเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการได้รับ

การสนับสนุนองค์ความรู้และทางการเงินจากหน่วยงานของสหรัฐฯ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานสะอาด/พลังงานทดแทนอื่น ๆ

๔) เสริมสร้างความร่วมมือกับฝ่ายสหรัฐฯ ในประเด็นคังค่าง เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎเกณฑ์/มาตรฐานของสหรัฐฯ โดยเฉพาะประเด็นการค้ามนุษย์/แรงงานบังคับและ Trafficking in Persons (TIP) Report รวมทั้ง Marine Mammal Protection Act

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

๑) ผลักดันให้มีความสัมพันธ์แบบรอบด้านกับบราซิลและเม็กซิโก ในฐานะที่เป็นคู่ค้าและตลาดส่งออกหลักของไทยในภูมิภาค รวมทั้งกับอาร์เจนตินา ชิลี เปรู และโคลอมเบีย ในฐานะที่เป็นคู่ค้าลำดับถัดไปและควรผลักดันให้มีความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ ประเทศที่ควรผลักดันให้มีความร่วมมือแบบหุ้นส่วนให้มากขึ้น ได้แก่ ปานามา กัวเตมาลา คิวบา (มีสถานเอกอัครราชทูตในประเทศไทย) เอกวาดอร์ คอสตาริกา (ด้านสิ่งแวดล้อม) และโบลิเวีย (เป็นแหล่งทรัพยากรและวัตถุดิบ)

๒) ใช้เวทีพหุภาคี รวมถึงสหประชาชาติ Pacific Alliance และ Forum for East Asia – Latin America Cooperation (FEALAC) เพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับภูมิภาค เพื่อผลักดันประเด็นผลประโยชน์ของไทย รวมถึงการลงสมัครรับเลือกตั้งของไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๓) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนกับประเทศในภูมิภาค รวมถึงการเปิดตลาดให้สินค้าและบริการของไทยมีศักยภาพ เช่น สินค้าเพื่อสุขภาพ ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้าอาหารแปรรูป การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบันเทิงและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการส่งเสริมการนำเข้าแร่ลิเทียมสำหรับอุตสาหกรรมผลิตแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าในไทย ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้เกิดการใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรี ไทย - ชิลี (Thailand - Chile Free Trade Agreement: TCFTA) และความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ไทย - เปรู (Thailand - Peru Closer Economic Partnership Agreement: TPCEP) รวมทั้งผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลง TPCEP ให้สมบูรณ์และครอบคลุมยิ่งขึ้น

๔) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยทางการแพทย์ และการผลิตชีวเภสัชภัณฑ์ ยา และวัคซีน ในฐานะตัวอย่างแนวปฏิบัติความร่วมมือได้ - ได้ที่เป็นเลิศกับคิวบา

๕) ส่งเสริม Soft Power ของไทยในลาตินอเมริกา เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของอุตสาหกรรมบันเทิงไทยและสินค้าเศรษฐกิจสร้างสรรค์เชิงพาณิชย์ของไทยในภูมิภาค

- แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคแปซิฟิกใต้

๑) ขับเคลื่อนความร่วมมือกับออสเตรเลียให้แน่นแฟ้นในฐานะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ผ่านแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความสัมพันธ์หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย ค.ศ. ๒๐๒๒ – ๒๐๒๕ โดยเฉพาะในสาขาที่มีความสำคัญลำดับต้น อาทิ ความมั่นคงรูปแบบใหม่ เกษตรและระบบอาหารยั่งยืน เศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจสีเขียว การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน และส่งเสริมให้ออสเตรเลียเพิ่มบทบาทในอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ผ่านกรอบ ACMECS (ในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา) และ Mekong - Australia Partnership

๒) เพิ่มบทบาทของนิวซีแลนด์ในกรอบภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ในฐานะผู้ร่วมก่อตั้งสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง (Mekong Institute: MI)

๓) ส่งเสริมการลงทุนและการเป็นหุ้นส่วนวิจัยและพัฒนา กับออสเตรเลียด้านสาธารณสุข เทคโนโลยีเกษตรขั้นสูง เทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทดแทน รวมถึงเทคโนโลยีปล่อยมลพิษต่ำ (low emission technology) โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีชีวภาพ

๔) สานต่อและเพิ่มพูนความร่วมมือในสาขาที่นิวซีแลนด์มีศักยภาพและสอดคล้อง กับนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ BCG ของไทยและแผนเศรษฐกิจ ๓๐ ปีของนิวซีแลนด์ อาทิ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ พลังงานหมุนเวียน เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะและปศุสัตว์ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ นวัตกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมดิจิทัล โดยใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ยิ่งขึ้นไทย - นิวซีแลนด์ (Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership: TNZCEP) ความตกลงการค้า เสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia New Zealand Free Trade Area: AANZFTA) และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)

๕) รักษาบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยกับประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกอย่างต่อเนื่องผ่านความร่วมมือ เชิงการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่าน SEP for SDGs Partnership และความร่วมมือด้านวิชาการเพื่อการพัฒนา

๑.๔.๒ แผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีส่วนประกอบ/บทวิเคราะห์ ที่สำคัญ ได้แก่ บทสรุปผู้บริหาร สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และแนวโน้มของการทูตพหุภาคี และเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ของแผน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้องค์การ/เวทีระหว่างประเทศเพื่อช่วยผลักดัน/ขับเคลื่อน นโยบายต่างประเทศของไทย ดังนี้

ด้านความมั่นคง (Security)

๑) การสร้างเสริมเอกภาพและความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) และบทบาทนำของไทยในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะในกรอบความร่วมมือ ACMECS เพื่อให้เวทีต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาคความมั่นคงต่าง ๆ ในภูมิภาค อาทิ ความขัดแย้งในเมียนมา ทะเลจีนใต้ และคาบสมุทรเกาหลี ตลอดจนความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

๒) การเสริมสร้างความพร้อมของภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยในการรับมือกับปัญหา ความมั่นคงรูปแบบใหม่ รวมถึงการเข้าร่วมกระบวนการเจรจาเพื่อจัดทำอนุสัญญาการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทางไซเบอร์ (Convention on Cybercrime) และความมั่นคงด้านสาธารณสุข (อาทิ หลักประกัน สุขภาพถ้วนหน้า การเข้าถึงวัคซีน และการเจรจาสันติสัญญาว่าด้วยโรคระบาด)

ด้านความมั่นคง ยั่งยืน (Sustainability)

๑) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านการเจรจาความตกลง การค้าเสรี ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน และความร่วมมือต่าง ๆ ในเวทีพหุภาคี ทั้งอาเซียน เอเปค (รวมถึงการติดตามผลการดำเนินการตาม Bangkok Goals on BCG Economy) กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะ ACMECS และ BIMSTEC ตลอดจน IPEF

๒) การเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยในการเป็นคู่ค้าของสหประชาชาติและองค์การ ระหว่างประเทศ

๓) การขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อให้ไทยบรรลุเป้าหมาย SDGs (โดยเฉพาะเป้าหมายที่ ๒ ๓ ๖ ๑๑ ๑๒ ๑๔ และ ๑๖) และการแสวงหาความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศเพื่อขับเคลื่อนการลด

ก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย ตลอดจนเสริมสร้างความเกี่ยวเนื่องระหว่างวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ กับวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕

ด้านการส่งเสริมให้ไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (Standard)

๑) การส่งเสริมบทบาทของไทยในกระบวนการเจรจาสนธิสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่มีส่วนกำหนดมาตรฐานสากล อาทิ สนธิสัญญาว่าด้วยโรคระบาด อนุสัญญาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ และร่างกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการมลพิษจากพลาสติก

๒) การผลักดันแนวปฏิบัติและแนวคิดของไทยให้ได้รับการยอมรับมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะ BCG ความเชื่อมโยงระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หรือ SEP for SDGs ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพฯ) และหลักการกรุงเทพฯ เพื่อการดำเนินการด้านสุขภาพตามกรอบปฏิญญาเซนไดเรื่องการลดภาวะเสี่ยงต่อภัยพิบัติ

ด้านการส่งเสริมสถานะและเกียรติภูมิของไทย (Status)

๑) การส่งเสริมการดำรงตำแหน่งของไทยในเวทีระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติ โดยเฉพาะคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (The Human Rights Council: HRC) วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๕ - ๒๐๒๗ คณะกรรมาธิการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ (The Commission on Narcotic Drugs: CND) วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๔ - ๒๐๒๗ และคณะกรรมาธิการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (The Commission on Crime Prevention and Criminal Justice: CCPCJ) วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๕ - ๒๐๒๗

๒) การเป็นเจ้าภาพการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก (The World Heritage Committee) สมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๖ ในปี ๒๕๖๖

๓) การส่งเสริมบทบาทของไทยด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

๔) การส่งเสริมให้องค์การระหว่างประเทศมาตั้งสำนักงานและจัดประชุมในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ตาม พ.ร.บ. เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย

๕) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรไทยที่ปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

๖) การรณรงค์หาเสียงในการสมัครเป็นเจ้าภาพ Specialised Expo 2028 ที่จังหวัดภูเก็ต

ด้านการขับเคลื่อนการทูตพหุภาคีอย่างมีเอกภาพและบูรณาการ (Synergy)

การส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการผ่านกลไกคณะกรรมการประสานงานสหประชาชาติ และหน่วยงานเจ้าของเรื่อง/ที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ กระบวนการจัดทำแผน

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและมุมมองที่หลากหลายและครอบคลุม การจัดทำแผนภูมิภาคและแผนพหุภาคีได้ให้ความสำคัญกับการรับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงผู้ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผน โดยเริ่มจาก (๑) การกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพแผน (กรมเอเชียตะวันออก กรมนอเมริกาและแปซิฟิกใต้

กรมยุโรป และกรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา ในกรณีของแผนภูมิภาค และกรมองค์การระหว่างประเทศ ในกรณีของแผนพหุภาคี) (๒) การหารือระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน กระทรวงการต่างประเทศ รวมถึงสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่และสำนักงานอื่น ๆ ในต่างประเทศ ของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อยกร่างแผน และ (๓) การหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นกับภาคส่วนต่าง ๆ นอกกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ระหว่าง เดือนมีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยในการประชุมระดมสมองเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ได้ให้ผู้เข้าร่วม ประชุมให้ความเห็นในบริบทว่า ประสงค์จะให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการในเรื่อง/ประเด็นใด กับประเทศหรือกลุ่มประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด และอย่างไร และนำข้อคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงแผน

๑.๖ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

๑) ยุทธศาสตร์รายภูมิภาคและแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เป็นกรอบ และแนวทางในการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ รวมถึงสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ คณะผู้แทนถาวรไทย และสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย

๒) กลไกในการขับเคลื่อนแผน แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ (ก) กลไกภายในประเทศ อาทิ การประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่ส่วนกลางกับหน่วยงานในต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ คณะกรรมการบริหาร ราชการในต่างประเทศ และคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทยในประเทศต่าง ๆ และ (ข) กลไกระหว่าง ฝ่ายไทยกับฝ่ายต่างประเทศ อาทิ การแลกเปลี่ยนการเยือน การหารือกับฝ่ายต่างประเทศ การประชุมระหว่างประเทศ การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือ (Joint Commission for Bilateral Cooperation) ระหว่างไทยกับต่างประเทศ และการประชุมหารือทางการเมือง (Political Consultations) ระหว่างไทย กับฝ่ายต่างประเทศ

๓) จากบริบทข้างต้น การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการบรรลุผลตามเป้าหมายของแผนจึงขึ้นอยู่กับ บริบทและสถานการณ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งนโยบายของฝ่ายต่างประเทศด้วย

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

เกี่ยวข้องหลัก*

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เกี่ยวข้องรอง

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

* ตามที่ระบุในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เล่มที่ ๒ ของสำนักงบประมาณ

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นการต่างประเทศ

(๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

การต่างประเทศไทยมีเอกภาพทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

(๒) แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Security/ มีความมั่นคง)^๒

(๓) แผนย่อยด้านความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (Sustainability/ มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน)

(๔) แผนย่อยด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และพันธกรณี ระหว่างประเทศ (Standard/ มีมาตรฐานสากล)

(๕) แผนย่อยด้านการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (Status/ มีสถานะและเกียรติภูมิ)

(๖) แผนย่อยด้านการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (Synergy/ มีพลัง)

๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓^๓

หมวดหมู่	เป้าหมายระดับ หมวดหมู่	กลยุทธ์การพัฒนา	กลยุทธ์ย่อย
หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตู การค้าการลงทุน และยุทธศาสตร์ ทางโลจิสติกส์ ที่สำคัญของ ภูมิภาค	เป้าหมายที่ ๑ ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุนในภูมิภาค	กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างจุดยืน ของไทยภายใต้บริบทโลกใหม่	๑.๑ รักษาความสมดุลกับมิตรประเทศ ๑.๒ วางบทบาทของไทยในการเป็น หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่สำคัญในอนุ ภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ๑.๓ พัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุน ๑.๔ ปรับปรุงกลไกสนับสนุนการสร้าง ฐานเศรษฐกิจในบริบทโลกใหม่ ๑.๕ พัฒนากฎหมายและแนวปฏิบัติ ที่ยกระดับไทยสู่มาตรฐานระหว่าง ประเทศ
	เป้าหมายที่ ๒ ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทาน ของภูมิภาค		

^๒ เป็นแผนเดียวกับแผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (รหัสยุทธศาสตร์ชาติ ๐๑๐๔)

^๓ กำหนดตามยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณ รายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เล่มที่ ๒ หน้าที่ ๑๖๕ ข้อ ๔.๒ (เล่มขาวคาดแดง) ของสำนักงานงบประมาณ ซึ่งกำหนดว่า แผนงานภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ มีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ใน ๒ หมวดหมู่ คือหมวดหมู่ที่ ๕ และ ๑๑

หมวดหมู่	เป้าหมายระดับ หมวดหมู่	กลยุทธ์การพัฒนา	กลยุทธ์ย่อย
หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลด ความเสี่ยงและ ผลกระทบจาก ภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	เป้าหมายที่ ๒ ความเสี่ยงจาก ภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศลดลง	กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริม ความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อบริหารจัดการและลด ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	๕.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับ ต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน ๕.๒ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ เกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างประเทศใน ด้านภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ

๒.๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

(๑) นโยบายและแผนความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

(๒) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศ
เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษา
ผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขงและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

(๓) กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง

กับประเทศรอบบ้าน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ^๔

เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม
และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ ๙ สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่
ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

^๔ อ้างอิงตามมติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงาน
หลักในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนรายเป้าหมายย่อย (Targets)

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ ๔ สารสำคัญของยุทธศาสตร์รายภูมิภาค และแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๔.๑ ภาพรวม

๔.๑.๑ วิสัยทัศน์ของกระทรวงการต่างประเทศ

เป็นองค์กรนำในการขับเคลื่อนการต่างประเทศไทยอย่างมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

๔.๑.๒ พันธกิจของส่วนราชการ

๑) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือกับความท้าทายด้านความมั่นคงจากภายนอก และลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคต

๒) ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเพื่อสร้างขีดความสามารถของไทยและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓) เสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาของไทยที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

๔) ส่งเสริมบทบาท อำนาจต่อรอง เกียรติภูมิ และสถานะของไทยในประชาคมโลกและเพิ่มพูนผลประโยชน์ของไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลก

๕) พัฒนาการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้มีพลวัตและมีเอกภาพ เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนในประเทศ

๔.๑.๓ วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ รวมถึงสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ คณะผู้แทนถาวรไทย และสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย

- เพื่อแปลงยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ และแผนระดับที่ ๒ ฉบับอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ)

๔.๑.๔ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม

๑) เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ

๒) ค่าเป้าหมาย มีการประสานงานกับฝ่ายต่างประเทศให้เกิดความร่วมมือตามที่กำหนดไว้ในแผนภูมิภาคและแผนพหุภาคีไม่น้อยกว่า ๑ กิจกรรม/โครงการ/ครั้ง ต่อปีต่อแผนย่อย

๓) ตัวชี้วัด ผลการดำเนินการตามแผนภูมิภาคและแผนพหุภาคีช่วยสนับสนุนการดำเนินการตามตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ^๕ อย่างมีนัยสำคัญ

๔.๒ แผนย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์รายภูมิภาค และแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๖

๔.๒.๑ แผนยุทธศาสตร์รายภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

- ๑) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคเอเชียตะวันออก
- ๒) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคตะวันออกกลาง
- ๓) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้
- ๔) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคเอเชียกลาง
- ๕) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคแอฟริกา
- ๖) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคยุโรป
- ๗) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคอเมริกาเหนือ
- ๘) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน
- ๙) แผนยุทธศาสตร์ภูมิภาคแปซิฟิกใต้

๔.๒.๒ แผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๔.๓ กรอบงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้รับจัดสรรในแต่ละปี เป็นแหล่งงบประมาณรองรับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รายภูมิภาค และแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี ในช่วงที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศได้รับการจัดสรรงบประมาณคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๐.๒๓ - ๐.๓ ของงบประมาณแผ่นดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๗,๕๕๖,๔๘๙,๙๐๐ บาท ลดลงจากที่ได้รับก่อนการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙

การประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางของกระทรวงการต่างประเทศถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงบประมาณ เพื่อเผยแพร่ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เล่มที่ ๒ มีแนวโน้มลดลง (เนื่องจากการคำนวณบนพื้นฐานประจำ ยังมีได้นำประเด็นเรื่องการดำเนินการกิจตามยุทธศาสตร์ ซึ่งจะมีเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น มาประกอบการคาดการณ์ อีกทั้งยังมิได้สะท้อนการคาดการณ์ปัจจัยแวดล้อม อันเป็นผลจากภาวะทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศในห้วงเวลาดังกล่าว อาทิ อัตราเงินเฟ้อ และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ) ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศตามแผนยุทธศาสตร์รายภูมิภาคและแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี ตลอดจนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ

* * * * *

^๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ปรากฏในแผนแม่บทฯ ประเด็นการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามข้อเสนอของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ด่วน ที่ กต ๐๒๐๖/๕๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และ ด่วนมาก ที่ กต ๐๒๐๖/๖๗๐๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ให้ข้อคิดเห็นเห็นแย้งต่อตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายดังกล่าว

^๖ สรุปสาระสำคัญของแต่ละแผนย่อยปรากฏในข้อ ๑.๔ (ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร) ข้างต้น

แนวโน้มของภูมิภาคต่างๆ ในห้วง พ.ศ. 2566 - 2570

อเมริกาเหนือ

- สหรัฐฯ ยังคงเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีขีดความสามารถทางการทหาร เป็นผู้นำทางเทคโนโลยี และมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจอันดับต้น
- การขยายอิทธิพลของจีนเป็นปัจจัยหลักของการดำเนินนโยบายของสหรัฐฯ ต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกและต่อโลก ทั้งรัฐบาลชุดปัจจุบัน ซึ่งจะครบวาระในปี 2567 และชุดต่อไป
- แคนาดาขยายบทบาทในเวทีระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงและขยายตลาด โดยภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกเป็นเป้าหมายที่สำคัญ
- สหรัฐฯ เน้นเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ภาคการผลิตภายในประเทศ การย้ายฐานการผลิตไปยังมิตรประเทศ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมค่านิยมตามหลักสากล

เอเชียกลาง

- เป็นภูมิภาคที่จะมีความสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์ในการเมืองและความมั่นคงเพิ่มขึ้นต่อรัสเซีย จีน และสหรัฐฯ โดยเฉพาะการเป็นทางผ่านของเส้นทางคมนาคมทางบกจากจีนไปสู่ยุโรป โดยมีประเด็นความมั่นคงด้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และข้อพิพาททางพรมแดนเป็นประเด็นท้าทาย
- เป็นเป้าหมายด้านการค้าและการลงทุนที่สำคัญของอาเซียน โดยเฉพาะสิงคโปร์และเวียดนาม ซึ่งมีข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับ EAEU แล้ว

ยุโรป

- เสถียรภาพ และ status quo ด้านการเมืองและความร่วมมือทางทหารของภูมิภาคถูกท้าทายจากความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลให้หลายประเทศสร้างเสริมกำลังทางทหาร และเพิ่มงบประมาณด้านความมั่นคงมากขึ้นเป็นประวัติการณ์
- ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครนส่งผลกระทบต่อระเบียบโลกเดิม และมีความเสี่ยงของการใช้อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง
- ผลกระทบจาก BREXIT โควิด-19 มาตรการการลงโทษทางเศรษฐกิจของ EU ต่อรัสเซีย และการลดการพึ่งพาพลังงานจากรัสเซีย ส่งผลกระทบต่อเอกภาพของยุโรปและห่วงโซ่อุปทาน ความมั่นคงทางอาหารและพลังงานในภูมิภาคและของโลก ในระยะ 5 ปี ข้างหน้า ยุโรปจะเป็นภูมิภาคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจสูง รวมถึงจำนวนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
- ยุโรปจะยังคงเป็นภูมิภาคที่มีอิทธิพล บทบาท และตลาดที่สำคัญของโลก โดยจะพึ่งพา/ขยายความร่วมมือกับประเทศในเอเชียแปซิฟิกและแอฟริกา มากขึ้น ผ่านยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงควบคู่กับการผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ยอมรับค่านิยมและมาตรฐานของ EU รวมถึงมาตรการ Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) เพื่อป้องกันการค้าที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงเข้ามาในสหภาพยุโรป

ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

- การแพร่ระบาดของโควิด-19 เพิ่มปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษาของหลายประเทศในภูมิภาค จึงมีแนวโน้มของการเผชิญหน้าของผู้นำต่างชาติขั้วอุดมการณ์ในภูมิภาคมากขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อความเป็นเอกภาพของกลุ่มประเทศในการดำเนินความร่วมมือกับมหาอำนาจ
- เศรษฐกิจของทั้งภูมิภาคได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากจากโควิด-19 และภาวะเงินเฟ้อ หลายประเทศมีนโยบายส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับเอเชียมากขึ้น โดยเฉพาะกับจีน เพื่อกะจ่ายความเสี่ยงจากการพึ่งพาสหรัฐฯ และยุโรป
- การก้าวสู่อำนาจของพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายในหลายประเทศ จะเป็นปัจจัยหลักที่เร่งให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีน มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผ่านข้อริเริ่ม BRI

เอเชียตะวันออก

- สันติภาพและเสถียรภาพของภูมิภาคมีแนวโน้มดีถึงขีดมากขึ้นจากการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีน - สหรัฐฯ โดยมีจุดประจักษ์ชัดคือ ช่องแคบไต้หวัน ทะเลจีนตะวันออก และทะเลจีนใต้ และคาบสมุทรเกาหลี โดยมีแนวโน้มการสะสมและพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์เพิ่มขึ้น รวมทั้งจุดที่มีการแข่งขันทางอิทธิพลเพิ่มขึ้นระหว่างมหาอำนาจและประเทศสำคัญ ๆ โดยเฉพาะในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
- การเจริญเติบโต/ฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคน่าจะสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก โดยหลายประเทศมีความก้าวหน้าในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม

แปซิฟิกใต้

- ออสเตรเลียมีความสัมพันธ์และความร่วมมือทางความมั่นคงที่ใกล้ชิดกับสหรัฐฯ และมีนโยบายกระชับความร่วมมือกับประเทศในอินโด-แปซิฟิก รวมถึงอาเซียน ผ่านการให้ความสำคัญกับความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality)
- นิวซีแลนด์ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เป็นอิสระและยึดมั่นการปฏิบัติตามกฎระเบียบระหว่างประเทศโดยพยายามรักษาสมดุลทางความสัมพันธ์กับจีนและสหรัฐฯ
- หมู่เกาะแปซิฟิกเป็นหนึ่งในเวทีที่แห่งการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนกับประเทศตะวันตก ทั้งในมิติการเมือง ความมั่นคง และเศรษฐกิจ
- หมู่เกาะแปซิฟิกมีความเปราะบางสูงที่สุดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เรียกร้องให้นานาประเทศให้ความสนใจอย่างจริงจังกับปัญหานี้

ตะวันออกกลาง

- ประเด็นความขัดแย้งในตะวันออกกลางมีทิศทางปรับเปลี่ยนไปจากเดิม ภายหลังการสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างอิสราเอลกับประเทศอาหรับบางประเทศ อย่างไรก็ตาม ความตึงเครียดอาหรับ-อิสราเอล-ซาอุดีอาระเบีย-อิหร่านจะยังคงส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพความมั่นคงของภูมิภาคเช่นเดิม
- มีแนวโน้มพึ่งพาตัวเองมากขึ้น โดยจะลดการพึ่งพารายได้จากน้ำมัน และหันไปดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนขยายเครือข่ายพันธมิตรในสาขาความร่วมมือที่หลากหลาย เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาธารณสุข ความมั่นคงทางอาหาร และการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน

เอเชียใต้

- การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในภูมิภาคจะเข้มข้นยิ่งขึ้นผ่านแนวคิดนโยบายอินโด-แปซิฟิก โดยมีอินเดียเป็นตัวแปรที่สำคัญ โดยการแข่งขันมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาค โดยเฉพาะการแข่งขันด้านอาวุธระหว่างอินเดียกับปากีสถาน
- เป็นตลาดใหม่ที่สำคัญของไทย ทั้งด้านการค้า การลงทุนและภาคบริการ โดยมีศักยภาพที่จะขยายตัวได้มากมาย

แอฟริกา

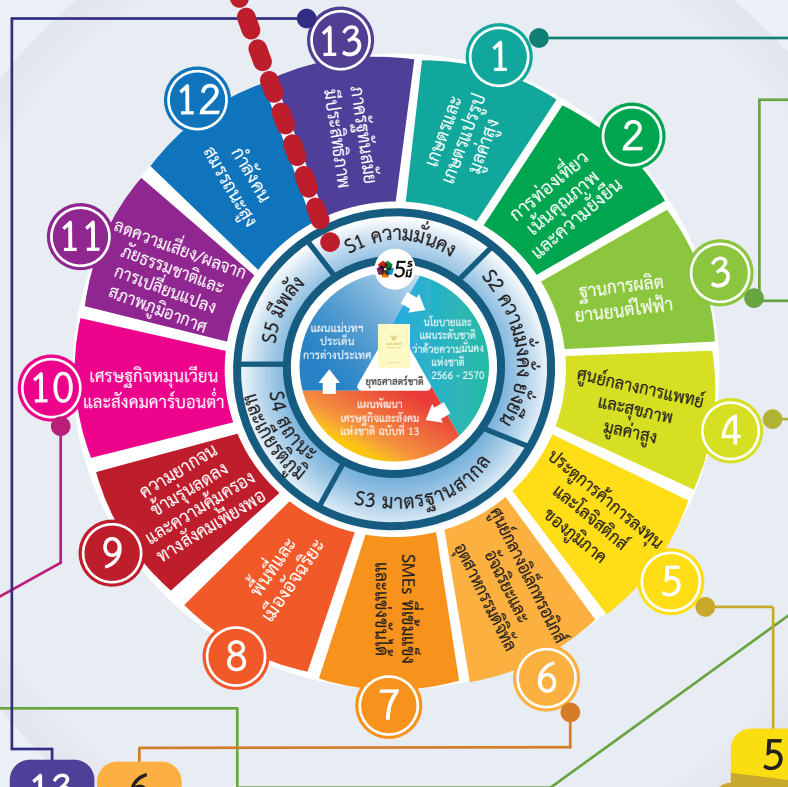
- แอฟริกาจะยังคงได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 และความขัดแย้งรัสเซีย - ยูเครน และจะให้ความสำคัญมากขึ้นกับประเด็นความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน รวมทั้งพลังงานทดแทนและสาธารณสุข
- แอฟริกายังคงเป็นพื้นที่เป้าหมายในการแผ่ขยายอิทธิพลทางภูมิรัฐศาสตร์ที่สำคัญของประเทศมหาอำนาจ รวมถึงจีน โดยเฉพาะภายใต้ข้อริเริ่ม BRI

ประเด็นความร่วมมือที่จะผลักดัน
เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติ
ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570

ภูมิภาคเอเชียตะวันออก

S1

- ร่วมมือกับมหาอำนาจที่หลากหลายและสมดุล สอดคล้องกับพลวัตทางภูมิรัฐศาสตร์
- ประสานท่าทีระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนภาคพื้นสมุทร กับกลุ่มประเทศอาเซียนภาคพื้นทวีป
- สนับสนุนความเป็นเอกภาพของอาเซียน และความเข้มแข็ง และการสอดประสานของกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง ต่อประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสันติภาพและเสถียรภาพ ของภูมิภาค และสามารถบริหารจัดการการแทรกแซง ของมหาอำนาจ
- เร่งกระชับความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การค้ายาเสพติด อาชญากรรมไซเบอร์ การค้ามนุษย์ และมีกลไกความร่วมมือเพื่อจัดการปัญหาอาชญากรรม ข้ามชาติกับประเทศที่เกี่ยวข้อง
- รักษาและเพิ่มการเข้าถึงแหล่งพลังงานในเอเชียตะวันออก (เมียนมา ลาว อินโดนีเซีย มาเลเซีย กัมพูชา จีน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ เวียดนาม)
- ไทยเป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของเอเชีย ตะวันออก โดยเฉพาะการร่วมมือกับประเทศที่ต้องการระบบ สำรองอาหาร (food stockpile) (สิงคโปร์)

1

- ร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา/สร้างเครือข่ายธุรกิจ ในอุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ /อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร/อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน)
- ร่วมมือด้านเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ของไทย (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้)

3

- ร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา/สร้างเครือข่ายธุรกิจ ในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน)
- ดึงดูดการลงทุนในโรงงานผลิตและศูนย์วิจัยและพัฒนา ยานยนต์ไฟฟ้าในไทย (จีน)

4

- ร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา/สร้างเครือข่ายธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี การท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ และอุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจร (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน)

5

- เชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ/เกื้อกูลกัน
- เชื่อมต่อระบบโลจิสติกส์และคมนาคมขนส่งสู่การขนส่งหลากหลายรูปแบบ (multi-modal) และไร้รอยต่อ (seamless) ในภูมิภาคและอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง โดยรวมถึงผ่านกรอบ ACMECS โดยดึงดูดประเทศที่มีศักยภาพ มาร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม มาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้)

10

3

- ร่วมมือด้านเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้เกิดการแบ่งปันเทคโนโลยี /การลงทุนในไทยในอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อม/การพัฒนาที่ยั่งยืน
- สร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน/ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์)

13

6

- ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสนับสนุนนโยบาย Digital Thailand
- จัดทำความตกลงเศรษฐกิจดิจิทัลและความตกลงที่เกี่ยวข้อง ในระดับทวิภาคี/พหุภาคี/ภูมิภาค
- นำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศมาปฏิรูปกฎระเบียบในประเทศเพื่อก้าวสู่ เศรษฐกิจดิจิทัล/พัฒนาบริการภาครัฐด้วยระบบดิจิทัล (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์)

S1

- ประสานทำทีในประเด็นความมั่นคงในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก การรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ความร่วมมือด้านข่าวกรอง การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงทางทะเล (เอเชียใต้)
- จัดตั้งกลไกความร่วมมือ (อย่างไม่เป็นทางการ) ด้านความมั่นคง (ชาวคู่อาระเบีย)
- ยกระดับความสัมพันธ์ไทย – อินเดีย เป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ (strategic partnership)/ผลักดันความร่วมมือทางทหารกับอินเดีย เพื่อรับการขยายอิทธิพลผ่านแนวคิดอินโด-แปซิฟิก
- สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ จชต. (ประเทศในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะสมาชิก OIC)
- เพิ่มบทบาทไทยในกรอบพหุภาคี CICA OIC ACD

12

- ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร การแพทย์และสาธารณสุข (อิสราเอล/ชาวคู่อาระเบีย)
- ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการในสาขาที่ไทยเชี่ยวชาญ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ประเทศในภูมิภาค (กลุ่มประเทศ GCC)

10

ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดล BCG (เอเชียใต้)

ประเด็นความร่วมมือที่จะผลักดัน
เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติ
ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570

ภูมิภาคตะวันออกกลาง
เอเชียใต้ เอเชียกลาง และแอฟริกา

1

- ส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร (กลุ่มประเทศ GCC โดยเฉพาะชาวคู่อาระเบีย/อิหร่าน)
- ร่วมมือด้านเกษตรดิจิทัล/ยกระดับเกษตรกรไทยเป็น smart farmer (อินเดีย)

3

สนับสนุนความเชื่อมโยง การค้าและการลงทุนกับเอเชียกลาง ในฐานะเป็นแหล่งแร่ธาตุที่เป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตแบตเตอรี่และ EV (คาซัคสถาน)

4

พัฒนาบริการทางการแพทย์เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (medical tourism) (กลุ่มประเทศ GCC/อิสราเอล)

5

- เร่งรัด/ผลักดันการเจรจา FTA ระหว่างไทยกับอินเดีย/ปากีสถาน/ศรีลังกา/บังกลาเทศ/BIMSTEC FTA)
- ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุนระหว่างกัน (เอเชียใต้)
- จัดทำ/ปรับปรุงความตกลง Bilateral Investment Treaty (BIT) (เอเชียใต้)

- เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเอเชียตะวันออกและอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงกับเอเชียใต้ และส่งเสริมความร่วมมือผ่านกรอบอนุภูมิภาค เช่น MGC และ ACMECS (เอเชียใต้/อินเดีย)
- ผลักดันให้การค้าไทย – เอเชียกลาง มีมูลค่าถึง 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2570
- ส่งเสริมการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมเกษตร การค้าปลีก SMEs ปีโตรเคมี การท่องเที่ยว พลังงาน สินค้าฮาลาล และมาตรฐานฮาลาล (เอเชียกลาง)
- ผลักดันการเจรจา FTA ไทย – EAEU
- ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานในการขยายการค้า การลงทุน และความเชื่อมโยงระหว่างเอเชียกลาง – เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทางบก ผ่านระบบราง (ผ่านเส้นทาง BRI ระหว่างจีน – เอเชียกลาง/เส้นทางการค้าทางเลือก (ผ่านอิหร่าน)) ทางอากาศ เปิดเที่ยวบินตรงไทย – เอเชียกลาง ได้แก่ คาซัคสถาน (กรุงอัสตานา/เมืองอัลมาตี – กรุงเทพฯ) และอุซเบกิสถาน (กรุงทาชเคนต์ – กรุงเทพฯ)

ประเด็นความร่วมมือที่จะผลักดัน
เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติ
ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570

ภูมิภาคยุโรป

S1

- สร้างความสัมพันธ์ทวิภาคีอย่างครอบคลุมและรอบด้าน เพื่อรักษาดุลแห่งอำนาจ (EU/สหราชอาณาจักร)
- จัดตั้งเวทีการหารือด้านความมั่นคง (security dialogue) ไทย – EU ในประเด็นการต่อต้านการก่อการร้าย ความมั่นคงทางไซเบอร์ และความมั่นคงทางทะเล
- ยกกระดับความสัมพันธ์ไทย – ฝรั่งเศส เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (strategic partnership)
- กระชับหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ไทย – สหราชอาณาจักร โดยใช้ ประโยชน์จากนโยบาย Global Britain/ยุทธศาสตร์ Indo-Pacific Tilt

13

- เร่งรัดกระบวนการลงนามความตกลงยกเว้นการตรวจลงตรา ผู้ถือหนังสือเดินทางราชการไทย – ฝรั่งเศส
- แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับหน่วยงานในการทำงาน และรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่/รูปแบบผสม (EU)

12

- พัฒนาบุคลากรไทยด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ความมั่นคงทางไซเบอร์และความมั่นคงทางทะเล (EU)
- พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้าน วทน. และการวิจัย (ฝรั่งเศส)
- ไทยเป็นสะพานเชื่อมองค์ความรู้ระหว่างอาเซียน – OSCE อย่างเป็นรูปธรรม

11

- ร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/รัสเซีย/EU)
- ร่วมมือด้านการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและการรับมือ ภัยธรรมชาติ (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/เยอรมนี/รัสเซีย/EU)

11

- จัดตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานร่วมด้าน วทน. ภายใต้คณะกรรมการร่วมไทย – รัสเซีย
- ผลักดันการลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือ ด้าน วทน. ไทย – รัสเซีย

10

6

10

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้การเปลี่ยนผ่านสีเขียว (green transition) และการลดการปล่อยก๊าซ คาร์บอน (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/เยอรมนี/EU)
- เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และกักเก็บคาร์บอน (นอร์เวย์)
- ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ BCG (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/เยอรมนี/ รัสเซีย/EU)
- สนับสนุนการเตรียมความพร้อมของเอกชนไทย ต่อมาตรการภายใต้ European Green Deal โดยเฉพาะมิติมาตรฐานสินค้าเกษตร การปรับคาร์บอนข้ามพรมแดน และการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน (EU)

8

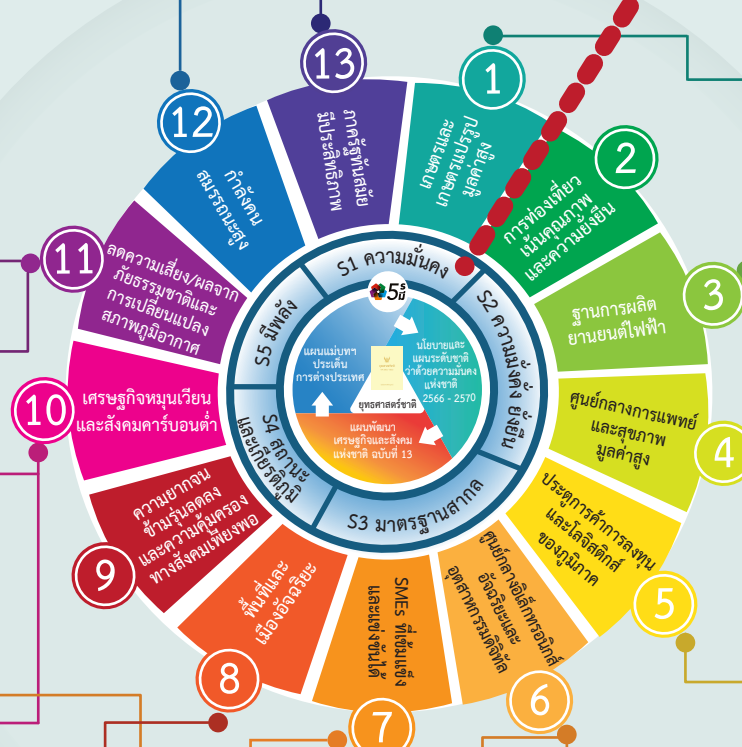
- สร้างเสริมสภาพแวดล้อม ในพื้นที่เมือง การดำรงชีวิต /การขนส่งอัจฉริยะ (ฝรั่งเศส)
- ใช้ประโยชน์จากความร่วมมือ เมืองอัจฉริยะ โครงการ Digital Park (สหราชอาณาจักร)

7

- พัฒนานวัตกรรม เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ
- ส่งเสริมการเข้าถึงตลาด โดยใช้การค้าดิจิทัล (สหราชอาณาจักร/ ฝรั่งเศส/EU)

6

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/ รัสเซีย/EU)
- พัฒนาอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัล (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/ รัสเซีย)
- พัฒนารัฐบาลดิจิทัล (เอสโตเนีย/ฟินแลนด์)

1

- แลกเปลี่ยน/เรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ (ฝรั่งเศส/รัสเซีย/EU)
- เรียนรู้ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน (ฝรั่งเศส/รัสเซีย/EU)

3

- ร่วมมือด้านความมั่นคงทางพลังงานและการเปลี่ยนผ่านพลังงาน เทคโนโลยีและนวัตกรรมพลังงานใหม่ รวมถึงพลังงานไฮโดรเจนและเชื้อเพลิงสะอาด (เยอรมนี)

4

- แสวงหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ และร่วมมือด้านการรับมือโรคระบาด/โรคอุบัติใหม่ (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส)
- ใช้ประโยชน์จาก MoU ว่าด้วยแผนงานสร้างเสริมสุขภาพ และด้านจีโนมิกส์ (สหราชอาณาจักร)

5

- ส่งเสริมความสามารถในการยกระดับมาตรฐานด้านการค้า และสิ่งแวดล้อม (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/ตุรกี/EFTA/EU)
- ร่วมมือด้านความมั่นคง/ปลอดภัยทางอาหาร และความยั่งยืนทางอาหาร (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/ตุรกี/EFTA/EU)
- ร่วมมือด้านโลจิสติกส์ทางพาณิชย์นาวี (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/ ตุรกี/EFTA/EU)
- ส่งเสริมการเข้าถึงตลาด (สหราชอาณาจักร/ฝรั่งเศส/ตุรกี/ EFTA/EU/รัสเซีย)
- ยกระดับให้ไทย – สหราชอาณาจักร เป็นหุ้นส่วนการค้าที่แน่นแฟ้น (ETP) ภายในปี 2570
- เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน โดยเฉพาะระหว่าง กกร. กับ MEDEFi (สภานายจ้างฝรั่งเศสในต่างประเทศ) และในเวทีสภาธุรกิจ ฝรั่งเศส-ไทย
- ผลักดันการจัดทำ FTA ไทย – ตุรกี / ไทย – EFTA เพื่อขยายตลาดการค้าการลงทุนในยุโรปเพิ่มจากตลาดดั้งเดิม

S1

- ร่วมมือกับมหาอำนาจที่หลากหลายและสมดุล สอดคล้องกับพลวัตทางภูมิรัฐศาสตร์
- ขับเคลื่อนความร่วมมือไทย-สหรัฐฯ ตามแถลงการณ์ว่าด้วยความสัมพันธ์มิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้สหรัฐฯ มีปฏิสัมพันธ์ด้านความมั่นคงในภูมิภาคอย่างสร้างสรรค์ / สอดคล้องกับบริบทไทย/ภูมิภาค
- ร่วมมือด้านการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านกรอบ ASEAN/ACMECS/MUSP (สหรัฐฯ)
- สร้างความเป็นหุ้นส่วนในประเด็นค่านิยมร่วม เพื่อสร้างจุดร่วมทางนโยบาย (แคนาดา)

ประเด็นความร่วมมือที่จะผลักดัน
เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติ
ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570

ภูมิภาคอเมริกาเหนือ

12

- ขยายความร่วมมือด้านทุนการศึกษา/ฝึกอบรม เช่น ฟูลไบรท์/Congressional Fellowship/Canada-ASEAN SEED (สหรัฐฯ/แคนาดา)
- แลกเปลี่ยนนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา/think tank (สหรัฐฯ/แคนาดา)
- แลกเปลี่ยนบุคลากรฝ่ายพลเรือน ทหาร และเอกชน เช่น โครงการ IMET (สหรัฐฯ)
- ส่งเสริมศักยภาพภาษาอังกฤษแก่เยาวชนไทย ผ่านโครงการ Teach in Thailand (แคนาดา)
- ส่งเสริมการลงทุน/ขยายสาขาของสถานศึกษา ด้าน STEM มายังไทย (สหรัฐฯ/แคนาดา)

11

10

- ส่งเสริมความร่วมมือโดยใช้ประโยชน์จากแนวคิด/ข้อริเริ่มของสหรัฐฯ ด้านสภาพภูมิอากาศ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศของไทยและส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
- ส่งเสริมการใช้กลไกความร่วมมือกับ USTDA และ DFC เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้/เทคโนโลยีในการพัฒนาพลังงานสะอาด/พลังงานทดแทนและอุตสาหกรรม BCG (สหรัฐฯ)

9

เสริมสร้างความร่วมมือในประเด็นคั่งค้าง เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาและป้องกัน/บรรเทาผลกระทบจากกฎเกณฑ์/มาตรฐานของสหรัฐฯ รวมถึง TIP Report

แลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนา/บริหารจัดการเมืองอัจฉริยะ (สหรัฐฯ/แคนาดา)

8

7

ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของ SMEs ไทย รวมถึงโอกาสในการเข้าไปเป็นผู้ผลิตในห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ และแคนาดา

3

ดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า แบตเตอรี่ความจุสูง และระบบที่เกี่ยวข้องในไทย (สหรัฐฯ/แคนาดา)

4

- ส่งเสริมความร่วมมือด้านการผลิตวัคซีน/ยารักษาโรค/การรับมือโรคระบาด (สหรัฐฯ/แคนาดา)
- ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร โดยเฉพาะด้านการวิจัยและพัฒนา (สหรัฐฯ)
- ขยายความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขของสหรัฐฯ รวมถึง CDC/AFRIMS

5

6

- ชักจูงให้สหรัฐฯ และแคนาดาลงทุนเพิ่มเติมในไทย โดยเฉพาะใน EEC ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย อุตสาหกรรม BCG อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาพลังงานสะอาด/พลังงานหมุนเวียน การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล/กักเก็บคาร์บอนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าและแบตเตอรี่ความจุสูง
- ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน การลงทุน และการพัฒนาเทคโนโลยี (สหรัฐฯ/แคนาดา)
- ส่งเสริมการค้าการลงทุนของไทยในสหรัฐฯ ทั้งการลงทุนขนาดใหญ่/SMEs/Startup
- ขับเคลื่อนความร่วมมือไทย – สหรัฐฯ ตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการส่งเสริมความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน
- ติดตามผลักดันประเด็นที่ไทยเสนอในฐานะเจ้าภาพเอเปค ปี 2565 กับสหรัฐฯ ในฐานะเจ้าภาพเอเปค ปี 2566
- เสร็จจากกรอบความร่วมมือ IPEF กับสหรัฐฯ เพื่อให้ไทยร่วมกำหนดมาตรฐาน รพท. ที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ไทย
- เสร็จจากจัดทำ FTA อาเซียน – แคนาดา

ประเด็นความร่วมมือที่จะผลักดัน
เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติ
ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570

ภูมิภาคลาตินอเมริกา และแคริบเบียน

S1

- ขยายความร่วมมือทวิภาคี/พหุภาคี ผ่านกรอบ UN /PA/FEALAC/ASEAN - PA/ASEAN - CELAC/ASEAN - MERCOSUR
- เชื่อมโยงหน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพด้านอาชญากรรมข้ามชาติและข่าวกรอง (บราซิล/เม็กซิโก/เปรู/โคลอมเบีย/อาร์เจนตินา)
- ส่งเสริมบทบาทไทยในกองกำลังรักษาสันติภาพของ UN รวมถึงในเฮติ

12

แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีอวกาศและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้ MoU ระหว่าง GISTDA กับ CONIDA (เปรู)

11

ร่วมมือด้านการรับมือภัยพิบัติ เช่น แผ่นดินไหว (ชิลี)

10

ร่วมมือด้านเศรษฐกิจ BCG อาทิ พลังงานเอทานอล พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานไฮโดรเจนสีเขียว (บราซิล/อาร์เจนตินา/เม็กซิโก/ชิลี/เปรู/โคลอมเบีย/คอสตาริกา/เอกวาดอร์)

7

จับคู่ธุรกิจกับ SMEs ที่เข้มแข็ง (ชิลี)

6

ร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัล (โคลอมเบีย/ชิลี)

1

เรียนรู้เทคโนโลยีการเกษตร/เกษตรอัจฉริยะ (บราซิล/อาร์เจนตินา/เม็กซิโก)

2

ส่งเสริมการร่วมลงทุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (อาร์เจนตินา/บราซิล/คอสตาริกา)

3

ส่งเสริมการนำเข้าแร่ลิเทียมสำหรับผลิตแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า (อาร์เจนตินา/ชิลี/เม็กซิโก/เปรู)

4

ส่งเสริมความร่วมมือได้-ได้ ด้านการวิจัย/ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านชีวเภสัชภัณฑ์ (คิวบา)

5

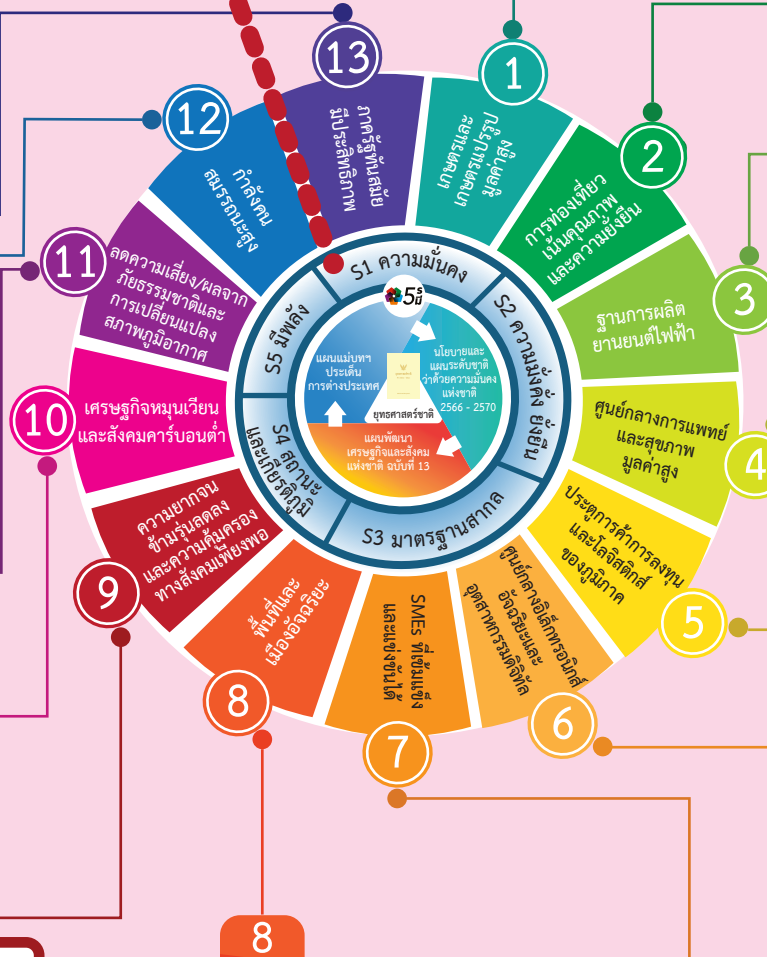
- ผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (TPCEP) ฉบับสมบูรณ์ (เปรู)
- ส่งเสริมการลงทุนในประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติหายาก เช่น ลิเทียมและน้ำมัน (อาร์เจนตินา/บราซิล/เม็กซิโก/ชิลี/เอกวาดอร์)
- ประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์ FTA ไทย - ชิลี (TCFTA) (ภาษีสินค้านำเข้าทุกรายการเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2566) /TPCEP/ความตกลงเรื่องความร่วมมือด้านการเกษตร SPS และประมงกับบราซิล/ชิลี/เปรู/เม็กซิโก
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ไทย - บราซิล
- ส่งเสริมให้ประเทศในลาตินอเมริกาใช้ไทยเป็นประตูสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

S1

- ส่งเสริมความร่วมมือในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงผ่านกรอบ ACMECS อาทิจ ในประเด็นทรัพยากรน้ำและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ออสเตรเลีย)
- ขับเคลื่อน Joint Plan of Action to Implement the Thailand – Australia Strategic Partnership ค.ศ. 2022 – 2025 (ออสเตรเลีย)
- ส่งเสริมร่วมมือด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ อาทิจ จัดทำความตกลงด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ และจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อต่อต้านการค้ำมนุษย์ (ออสเตรเลีย) ด้านศุลกากร การปราบปรามยาเสพติด การต่อต้านการก่อการร้าย และความมั่นคงทางไซเบอร์ (นิวซีแลนด์)

ประเด็นความร่วมมือที่จะผลักดัน
เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติ
ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570

ภูมิภาคแปซิฟิกใต้

- 1
  - เรียนรู้การเพิ่มศักยภาพการผลิต/เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร /เพิ่มศักยภาพเกษตรกรไทย (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)
  - ร่วมมือด้านปศุสัตว์ เกษตรอัจฉริยะ และนวัตกรรมอาหาร (นิวซีแลนด์)

- 2
  - ร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (regenerative tourism) (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 3
  - ร่วมมือด้านการพัฒนาขีปนาวุธไฟฟ้า (ออสเตรเลีย)

- 4
  - ร่วมมือด้านการแพทย์ สาธารณสุข การรับมือโควิด-19 และโรคอุบัติใหม่ (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 5
  - ใช้ประโยชน์ TNZCEP/AANZFTA/RCEP เพิ่มมูลค่าการค้า /ดึงดูดการลงทุนด้าน BCG มายัง EEC (ออสเตรเลีย /นิวซีแลนด์)
  - จัดทำความตกลง Strategic Economic Cooperation Arrangement (ออสเตรเลีย)

- 6
  - ขับเคลื่อน Joint Plan of Action to Implement the Thailand – Australia Strategic Partnership ค.ศ. 2022 – 2025 ด้านไซเบอร์และดิจิทัล (ออสเตรเลีย)
  - ร่วมมือด้านการพัฒนากำลังแรงงานด้านดิจิทัล (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 13
  - เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรภาครัฐผ่านการอบรม แลกเปลี่ยน ฟิกซ์คอม และศึกษา (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 12
  - ร่วมมือด้านอาชีวศึกษา การศึกษา STEM และภาษาอังกฤษ (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 11
  - ร่วมมือด้านการบริหารจัดการน้ำ (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 10
  - ร่วมมือด้านพลังงานหมุนเวียน พลังงานทดแทน การลดระดับคาร์บอน และเทคโนโลยีปล่อยมลพิษต่ำ (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)

- 9
  - ร่วมมือด้านการต่อต้านการค้ำมนุษย์/อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมไซเบอร์ อาชญากรรมรูปแบบใหม่ การคุ้มครองเด็ก และสตรี (ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์)
  - ร่วมมือด้านการคุ้มครองผู้พิการ (ออสเตรเลีย)

- 8
  - ร่วมมือด้านเมืองอัจฉริยะ (ออสเตรเลีย)

- 7
  - ร่วมมือด้านการพัฒนา SMEs/Startups (ออสเตรเลีย)

S1

- ใช้โอกาสในการเป็นประธาน **BIMSTEC** เร่งเสริมปฏิสัมพันธ์กับอินเดีย ซึ่งเป็นสมาชิกสำคัญของกรอบฯ และเป็นประเทศยุทธศาสตร์สำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์
- รักษาเอกภาพ/ASEAN Centrality รวมถึงป้องกัน/แก้ไขความขัดแย้งในเมียนมาและทะเลจีนใต้ (**ASEAN/UN**)
- ส่งเสริมบทบาทนำของไทย และความเข้มแข็งและการสอดประสานของกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (**ACMECS**)

S5

ส่งเสริมการทำงานด้านการทูตพหุภาคีอย่างบูรณาการผ่านกลไก **คณะกรรมการประสานงาน UN คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ** และหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่เกี่ยวข้องในรายประเด็น

12

พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรไทยที่จะไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ (**UNESCAP/UNITAR**)

11

เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (**ASEAN Ministerial Meeting on Disaster Management (AMMDM)**) ผลักดันการดำเนินการตามหลักการกรุงเทพฯ เพื่อการดำเนินการด้านสุขภาพตามกรอบปฏิญญาเซนไดเรื่องการลดภาวะเสี่ยงต่อภัยพิบัติ (**UNDRR**)

10

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางทะเลอย่างยั่งยืนตามแนวคิด **Blue Economy** ในฐานะส่วนหนึ่งของ **BCG Model (IORA)**

S4

- ผลักดันให้ไทยดำรงตำแหน่งในกรอบ **HRC (ค.ศ. 2025 – 2027)/CND (ค.ศ. 2024 – 2027)/CCPCJ (ค.ศ. 2025 – 2027)/ECOSOC (ค.ศ. 2029 – 2031)/CSocD (ค.ศ. 2025 – 2029)/Peacebuilding Commission (ค.ศ. 2031 – 2033)/ปธ. คกก. 3 UNGA80 (ค.ศ. 2025)/รอง ปธ. UNGA79 ปี ค.ศ. 2024/รอง ปธ. UN Women Executive Board (ค.ศ. 2023)**
- ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ 46 ในปี 2566
- รณรงค์หาเสียงให้ไทยในการสมัครเป็นเจ้าภาพ Expo 2028 ที่ จ. ภูเก็ต

องค์การ/กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ
สำหรับขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ
ด้านการทูตพหุภาคีของไทย

ในท้วง พ.ศ. 2566 – 2570

1

ยกระดับผลิตภาพ/มาตรฐานด้านความยั่งยืนในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (**BIMSTEC/IMT-GT**)

2

ขับเคลื่อนนโยบาย/ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย/ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในประเทศเป้าหมายแก่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวของไทย (**UNWTO/Meeting of ASEAN Tourism Ministers: M-ATM**)

S2

- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงการนำเศรษฐกิจ BCG ไปขยายผลในกรอบความร่วมมือที่ไทยเป็นสมาชิก/ความร่วมมือ (**APEC/UN/ASEAN/ACMECS/BIMSTEC/OECD**)
- ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุ **SDGs (ASEAN/UN/APEC)**

3

การสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยสู่โลกยานยนต์สมัยใหม่ โดยมีเป้าหมายให้ลดการพึ่งพาพลังงานฟอสซิลสู่การใช้พลังงานทดแทนให้มากขึ้น (**กรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา อาทิ อาเซียน-สหรัฐฯ**)

4

ผลักดันการจัดทำ **Pandemic Treaty/สร้างความร่วมมือเพื่อรับมือโรคระบาด** ผลักดันไทยเป็นฐานผลิตยา วัคซีน และผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ (**WHO/World Bank/ASEAN Health Ministers Meeting (AHMM) /Group of Friends on UHC/กลุ่มประเทศที่สนับสนุน Pandemic Treaty เช่น EU/สหราชอาณาจักร/เยอรมนี/ชิลี**)

5

ส่งเสริมความเชื่อมโยงหลายรูปแบบ/ไร้รอยต่อในภูมิภาคและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง/การทำธุรกรรมข้ามพรมแดน/การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ/การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมาตรฐานสูง (**ACMECS/กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงต่างๆ/BIMSTEC/BRI/PGII**)

6

ร่วมเจรจาจัดทำ **Convention on Cybercrime (UNODC)**

S3

- ส่งเสริมบทบาทไทยในการเจรจาจัดทำ **Pandemic Treaty/Convention on Cybercrime/legally-binding instrument on Plastic Pollution** เข้าร่วมกรอบความร่วมมือ/ร่วมจัดทำประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ของไทย (**IPEF**)
- ผลักดันแนวคิด/แนวปฏิบัติของไทย รวมถึง **SEP for SDGs/BCG** ชี้แจงค่านิยมประเทศไทยว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มิใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง/Alternatives to Detention (ATD) ให้ปรากฏในเอกสารระหว่างประเทศ/นำไปปฏิบัติในระดับสากล

7

เพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยเป็นคู่ค้ากับ UN และองค์การระหว่างประเทศ (**UNPD/UNESCAP**)